

מרכז המידע למודיעין ולטרור במרכז
למורשת המודיעין (מל"מ)

חדשות הטרור והסכסוך הישראלי-פלסטיני

(20 – 27 באוקטובר 2009)

אבו מאזן במהלך הישיבה בה הודיע על קיום הבחירות ב-24 בינואר 2010
(אלחיאת אלג'דידה, 24 באוקטובר 2009).

עיקרי הדו"ח

- במוקד אירועי השבוע עמד גל נוסף של הפרות סדר בירושלים. מתפרעים בהר הבית יידו אבנים לעבר שוטרים ותיירים שהגיעו למקום. המשטרה נאלצה לפרוץ בכוח להר הבית. התקריות התפשטו לשכונת ראס אלעמוד, שבמזרח ירושלים. הפרות הסדר לוו בהסתה של אישים ברשות הפלסטינית ושל חמאס.
- במישור הפוליטי בלטה הודעתו של אבו מאזן, יו"ר הרשות הפלסטינית, בה נאמר כי יקיים בחירות לנשיאות ולמועצה המחוקקת ב-24 בינואר 2010 בכל חלקי "פלסטין" (יהודה, כולל מזרח ירושלים, שומרון ורצועת עזה). חמאס הזדרזה לגנות את הצו והודיעה כי היא לא תאפשר קיום הבחירות ברצועה. ברקע ההודעה סירוב חמאס לחתום על מסמך הפיוס המצרי.

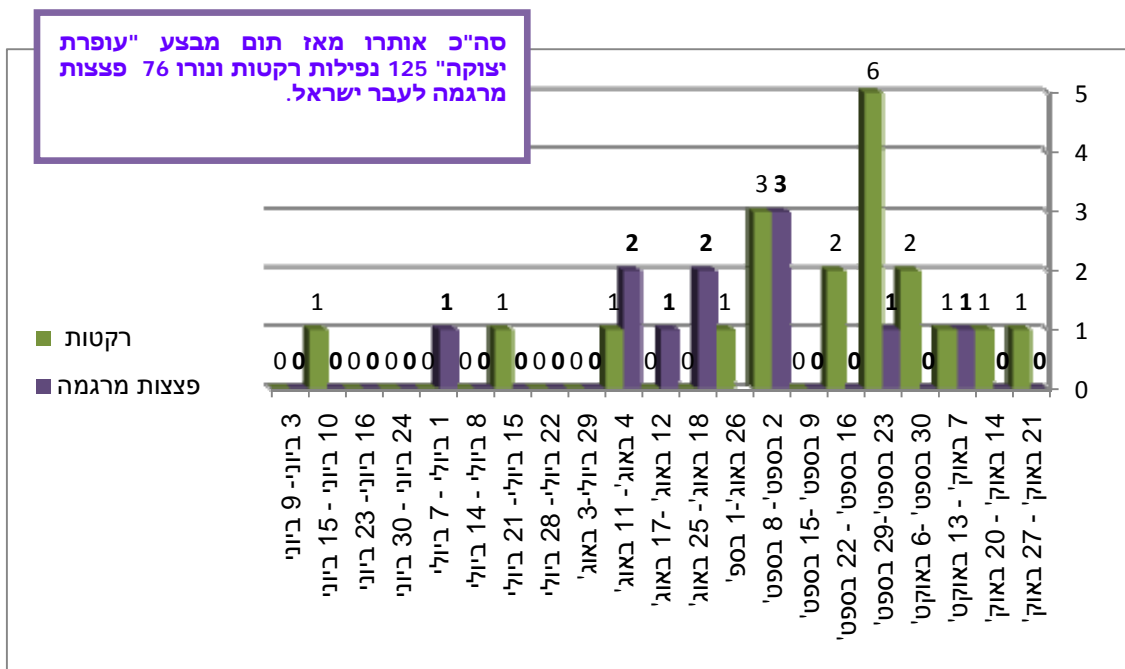
אירועים בולטים בשטח

רצועת עזה

ירי רקטות ופצצות מרגמה

- במהלך השבוע אותרה **נפילת רקטה** אחת בשטחים פתוחים סמוך לשוב במערב הנגב (21 באוקטובר). לא היו נפגעים ולא נגרם נזק. התארגנות המכנה עצמה גדודי הישועה נטלה אחריות לירי רקטה לעבר נתיבות. לא ברור אם הכוונה לירי זה (PALDF, 22 באוקטובר).
- בנוסף לכך אירעו שני מקרים בהם נורתה אש לעבר כוחות צה"ל, שעסקו בפעילות שגרתית סמוך לגדר המערכת:
- **20 באוקטובר** – שלוש פצצות מרגמה נורו לעבר כוח צה"ל, שביצע פעילות סמוך לגדר המערכת. לא היו נפגעים ולא נגרם נזק. וועדות ההתנגדות העממית נטלו אחריות לביצוע הירי (אתר קאום, 21 באוקטובר).
- **21 באוקטובר** - ירי מנשק קל בוצע לעבר כוח צה"ל, שביצע פעילות סמוך לגדר המערכת. לא היו נפגעים.

ירי רקטות ופצצות מרגמה לעבר יישובי הנגב המערבי¹

תקיפת חיל האוויר

- בתגובה לירי הרקטה לעבר ישראל תקף חיל האוויר ב- 22 באוקטובר אתר לייצור אמצעי לחימה בשכונת תופאח בעיר עזה ושתי מנהרות להברחת אמצעי לחימה ברפיח.

¹ בסטטיסטיקה זו לא נכלל ירי פצצות מרגמה לעבר סיורי צה"ל בקרבת גדר הגבול, שנפלו בשטח רצועת עזה.

דיווחים בתקשורת לפיהם חמאס ממשיכה לפעול נגד משגרי רקטות

■ מנגנוני הביטחון של חמאס ממשיכים למנוע ירי רקטות העומד בניגוד למדיניות הריסון של חמאס. השבוע דווח כי מנגנוני הביטחון עצרו את מנד"ר מחסן, המשמש ככל הנראה מפקד בכיר ביחידת הרקטות של פתח/גדודי חללי אלאקצא (סקיי פרס, 26 באוקטובר).

גל נוסף של הפרות סדר בהר הבית

■ לאחר שבועיים של שקט יחסי פרץ **גל נוסף** של הפרות סדר בהר הבית. האירועים החלו ביום ראשון 25 באוקטובר לאחר שתיסיר אלתימימי, השופט השרעי העליון ברשות הפלסטינית, קרא להכריז על יום זה כ"יום זעם לתמיכה בירושלים" ולהגביר את הנוכחות במסגד אלאקצא. בעקבות קריאתו נשמעו קריאות נוספות בקרב הפלסטינים לצאת להגן על המסגד מפני ה"מתנחלים" (סוכנות ופא, ערוץ אלאקצא, 23 באוקטובר).

■ הפרות הסדר החלו מוקדם בבוקר, זמן קצר לאחר פתיחת הר הבית לתיירים ולמבקרים לא מוסלמים. מתפרעים החלו ליידות אבנים ובקבוקי תבערה לעבר שוטרים ותיירים שהגיעו למקום. המתפרעים גם שפכו שמן שנועד ככל הנראה לגרום לשוטרים להחליק. לאור ההתפרעויות נאלצה המשטרה, שהתכוננה מבעוד מועד לאפשרות שכזאת, **לפרוץ בכוח להר הבית**. בתוך מסגד אלאקצא נמצאו עשרות צעירים מוסלמים. התקשורת הפלסטינית דיווחה על 30 פצועים (מספר הנראה לנו מוגזם).

■ מאוחר יותר התפשטו התקריות גם לשכונת **ראס אלעמוד**, שבמזרח ירושלים. במהלך יום האירועים נפצעו תשעה שוטרים באורח קל (אחד מהם פונה לבית החולים). המשטרה עצרה 21 מבין המתפרעים ביניהם את ח'אתם עבד אלקאדר, מחזיק תיק ירושלים בפתח, שהורחק מירושלים לשלושה שבועות. בעקבות האירועים סגרה המשטרה את הר הבית למתפללים מוסלמים ולמבקרים.

■ האירועים בהר הבית זכו לסיקור נרחב בתקשורת הפלסטינית. חמאס ארגנה תהלוכות מחאה ברצועת עזה וליוותה את האירועים, כדרכה, בהסתה קשה נגד ישראל והרשות הפלסטינית עיקר ההתבטאויות:

הפגנה שארגנה חמאס ברפיח ששודרה תחת הכותרת "ירושלים בסכנה" (ערוץ אלאקצא, 26 באוקטובר)

● **ח'אלד משעל**, גינה במסיבת עיתונאים שכינס בדמשק את האירועים ואמר כי פעולות ישראל נועדו להוציא את נושא ירושלים מכל משא ומתן. לדבריו שייכת ירושלים לתושביה המוסלמים והנוצרים ול"ציונים" אין זכות עליה. עוד אמר כי על רקע האירועים יש להשעות כל יוזמה לשלום (אלג'זירה, 25 באוקטובר).

● **אסמעיל רצ'ואן**, דובר סיעת חמאס במועצה המחוקקת גינה בעצרת מחאה את ישראל והאשים את הרשות הפלסטינית בשיתוף פעולה עימה. לדבריו ירושלים והשטחים הפלסטיניים ישוחררו רק באמצעות ה"התנגדות" (קרי, אלימות והטרור) וקרא לפלסטינים לנקוט בכל האמצעים על מנת להגן על מסגד אלאקצא (ערץ אלאקצא, 25 באוקטובר).

אסמעיל רצ'ואן נואם בפני באי העצרת (ערץ אלאקצא, 25 באוקטובר)

● **פוזי ברהום**, דובר חמאס, אמר כי האירועים הם **חלק מתוכנית ישראלית להקמת בית מקדש שלישי על הר הבית**. לדבריו פעילות שכזו לא הייתה מתאפשרת ללא קבלת "אור ירוק" מארה"ב. ברהום דרש ממדינות ערביות שלהן יחסים עם ישראל לגרש את השגרירים (אתר מרכז אלביאן, 25 באוקטובר).

● **מצטפא אלצואף**, עורך העיתון פלסטין המזוהה עם חמאס, קרא לאנתיפדה נוספת, קשה מזו שהייתה. הוא קרא לביצוע פיגועים באופן חופשי בגדה ובירושלים ולפגיעה באינטרסים של היהודים ושל כל מי שתומך בהם על מנת להגן על מסגד אלאקצא (פלסטין, 26 באוקטובר).

■ גם ברשות הפלסטינית הגיבו בחריפות לאירועים. **נביל אבו רדינה**, דובר הנשיאות, קרא לקהילה הבינלאומית ללחוץ על ישראל להפסיק את פעילותה בהר הבית ודרש, שישראל תפסיק לאפשר ל"חיילים ויהודים קיצוניים" לחלל את קדושת המקומות הקדושים (סוכנות ופא, 25 באוקטובר).

יהודה ושומרון פעילות סיכול ומנע

■ כוחות הביטחון הישראליים המשיכו בפעילות הסיכול והמנע במסגרתה נעצרו חשודים בפעילות טרור. במהלך השבוע נמשכו תקריות, בעיקר יידוי אבנים ובקבוקי תבערה לעבר כלי רכב ישראליים.

■ תקרית חמורה אירעה ב-25 באוקטובר כאשר צעירה פלסטינית דקרה מאבטח ישראלי ופצעה אותו באורח בינוני **במעבר קלנדיה (מצפון לירושלים)**. הצעירה, תושבת ראמאללה בת 21, הגיעה למחסום ובמהלך שיקוף שעברה התגלה בתיקה סכין. כאשר ניגש אליה המאבטח, שלפה סכין נוסף שהוסתר מתחת לבגדיה ודקרה אותו. הצעירה נעצרה והועברה לחקירה (ynet, 25 באוקטובר).

■ כמו כן אירעו מספר תקריות נוספות ביניהן יצינו:

● **23 באוקטובר** – בקבוק תבערה הושלך לעבר כלי רכב ישראלי סמוך לעזון (מזרחית לקלקיליה). לא היו נפגעים ולא נגרם נזק (דובר צה"ל, 23 באוקטובר).

● **22 באוקטובר** – נעצר צעיר פלסטיני שיידה אבנים לעבר גדר הביטחון סמוך לערקה (מערבית לג'נין). ברשותו נמצאו שני מטעני חבלה (דובר צה"ל, 22 באוקטובר).

● **20 באוקטובר** – בכליהם של שני נערים פלסטינים במעבר בקעות (צפונית ליריחו) נמצאו שני סכינים ושני בקבוקי תבערה מוכנים להשלכה (דובר צה"ל, 20 באוקטובר).

● **20 באוקטובר** – אבנים יודו לעבר אוטובוס ישראלי סמוך לג'בע (דרומית מערבית לבית לחם). לא היו נפגעים, נגרם נזק לאוטובוס. באותו יום אבנים יודו לעבר כלי רכב ישראלי סמוך לתקוע (דרומית לבית לחם) לא היו נפגעים. נגרם נזק לכלי הרכב (דובר צה"ל, 20 באוקטובר).

התפתחויות ברצועת עזה

המעברים בין ישראל לרצועת עזה

■ במהלך השבוע היו המעברים בין ישראל לרצועת עזה פתוחים ונמשכה העברת האספקה השוטפת לרצועה. סה"כ עברו במהלך השבוע כ-450 משאיות אספקה.

■ בתוך כך הודיעה מצרים על כוונתה לפתוח את מעבר רפיח בין ה-1 ל-3 בנובמבר ליציאה וכניסה של תושבים (פאל טודיי, 25 באוקטובר).

לוחמה מדינית נגד ישראל

אש"פ קורא להחרפת המאבק הדיפלומטי בישראל על רקע דו"ח גולדסטון והאירועים בירושלים

■ **המועצה המרכזית של אש"פ** קראה, בסיום כינוסה, לרשות הפלסטינית ולארגוני זכויות האדם לפעולה משותפת ליישום מסקנות דו"ח גולדסטון באמצעות הבאתו לדיון **במועצת הביטחון** של האו"ם ובאמצעות פנייה רשמית **לבית הדין הבינלאומי בהאג**. המועצה קראה להפעיל את מועצת הביטחון נגד ישראל גם על רק האירועים במסגד אלאקצא אותם מכנה המועצה המחוקקת "מתקפה גזענית" שמעידה על כוונת ישראל לפגוע בקודשי האסלאם בעיר (אלחיאית אלג'דידה, 26 באוקטובר).

■ **עיסא קראקע**, שר האסירים ברשות הפלסטינית, קרא למינוף הישגה של הרשות הפלסטינית באימוצו של דו"ח גולדסטון לשם קידום המהלך להעמדתם לדין של ישראלים בגין ביצוע "פשעי

מלחמה נגד אסירים פלסטינים הכלואים בבתי כלא ישראליים". הוא אף קרא להקמת ועדת חקירה בינלאומית בנושא (אלחיאת אלג'דידה, 21 באוקטובר).

הזירה הפנים-פלסטינית

הודעת אבו מאזן על כוונתו לקיים בחירות כלליות ב-24 בינואר 2010

■ יו"ר הרשות הפלסטינית אבו מאזן פרסם ב-23 באוקטובר צו נשיאות הקורא לעריכת בחירות כלליות לנשיאות ולמועצה המחוקקת בכל חלקי "פלסטין" (יהודה כולל מזרח ירושלים, שומרון, ורצועת עזה). הבחירות אמורות להתקיים ב-24 בינואר 2010. בהודעת הסיכום של המועצה המרכזית של אש"פ, במסגרתה הכריז אבו מאזן על פרסום הצו, נאמר כי אש"פ מותיר פתח לחדוש מאמצי הדיאלוג עם חמאס אולם הדבר יעשה רק על בסיס הנוסח הסופי של הסכם הפשרה שגיבשה מצרים.

אבו מאזן עם ראש לשכת הבחירות המרכזית, ד"ר חנא נאצר (אלחיאת אלג'דידה, 27 באוקטובר 2009).

■ אבו מאזן ודוברים מטעמו הבהירו, כי פרסום הצו נבע מסירוב חמאס לחתום על הסכם הפיוס וכי הרשות מחויבת לתאריך הנקוב בצו הנקבע על פי החוק הבסיסי הפלסטיני. לדברי נביל אבו רדינה, דובר הנשיאות, הועלה במסמך הפיוס המצרי נושא קיום הבחירות ב-28 ביוני 2010 אולם בשל אי הסכמת חמאס לחתום על המסמך, מחויבת הרשות למועד שהחוק הבסיסי כופה עליה (ראיון לטלוויזיה המצרית, 23 באוקטובר).

■ בכירי חמאס, ומערכת ההסברה של חמאס, הזדרזו לגנות בחריפות את פרסום הצו הנשיאותי:
 ● **ח'אלד משעל**, ראש הלשכה המדינית של חמאס, שהופיע במסיבת עיתונאים בתום כינוס של הארגונים הפלסטינים בדמשק, אמר כי הצו אינו לגיטימי ואינו חוקי. הוא טען כי לצו יהיה חלק בהחרפת הפילוג וכי הבחירות תתקיימנה רק לאחר שיושג פיוס (Palestine-info, 24 באוקטובר).

ח'אלד משעל במסיבת עיתונאים בדמשק (אלג'זירה, 25 באוקטובר)

● **מוסא אבו מרוק**, סגן ראש הלשכה המדינית, הודיע כי הבחירות לא תתקיימנה, "לא ברצועת עזה ולא באף מקום אחר, מבלי להגיע קודם לפיוס לאומי". הוא טען כי "החלטתו של אבו מאזן אינה לגיטימית **מפני שהוא** בעצמו אינו לגיטימי". הוא טען שההחלטה מעמיקה את הפילוג ו"מהווה המשך למשיכת התמיכה בדו"ח גולדסטון". לדבריו חמאס חופשייה להחליט בעצמה בנוגע לרצועה, בניגוד לאבו מאזן הפועל תחת שליטה ישראלית (ערוץ אלג'זירה, 23 באוקטובר).

● דובר חמאס **סאמי אבו זהרי** טען כי הצו מהווה מענה לדרישות ארה"ב והוא פורסם בהמשך לשיחת אבו מאזן עם אובאמה ב-23 באוקטובר. הוא טען כי כל בחירות שיהיו, יתקיימו בגדה המערבית בלבד, והדבר יגביר את הפילוג בקרב הפלסטינים (ערוץ אלקדס, 23 באוקטובר)².

■ **ברקע** הוצאת הצו ע"י אבו מאזן עומדת הודעת חמאס (16 באוקטובר) על דחיית מסמך הפיוס המצרי, שהיה אמור להחתם בקהיר ב-26 באוקטובר. **במישור המעשי**, אין ביכולתה של הרשות הפלסטינית לקיים בחירות חופשיות ברצועת עזה לנוכח התנגדות חמאס ושליטתה על הרצועה. **במישור הפוליטי** ניתן לראות בהוצאת הצו מהלך שמטרתו להפעיל לחצים על חמאס תוך הצגתה כמי שמחבלת במאמצי הפיוס המצריים וחוששת מקיום הבחירות. מכל מקום, אבו מאזן הותיר פתח לשינוי המועד שנקבע בצו בהתאם להתקדמות מאמצי התיווך של מצרים.

עזה הרוסה, התושבים מבקשים לחם ומקבלים במקומו צו נשיאותי מאבו מאזן ...
(עיתון פלסטין, 25 באוקטובר 2009)

² **צא"ב עריקאת** ראש מחלקת המו"מ באש"פ הגיב על כך באומרו כי "ללא רצועת עזה לא תהיה מדינה פלסטינית ולא תהיינה בחירות". הוא שב והדגיש כי לא ניתן לערוך בחירות בגדה ללא הרצועה (ראיון ל-BBC בערבית, 24 באוקטובר).

המשך פעילות המעצרים של מנגנוני הביטחון של הרשות הפלסטינית

■ מנגנוני הביטחון של הרשות הפלסטינית המשיכו לפעול נגד פעילים ומוסדות המזוהים עם חמאס וארגונים נוספים. במסגרת זאת דווח, על מעצר פעילי חמאס באזור סלפית, קלקיליה ומעצר שני פעילים בכירים באזור ראמאללה. כמו כן דווח, כי פוטרו 22 מורים חדשים באזור ראמאללה וחברון על רקע הזדהותם עם חמאס (palestine-info, 26 באוקטובר). עוד נמסר, כי שמונה פעילי הג'יהאד האסלאמי בפלסטין באזור קבאטיה (דרומית לג'נין) נעצרו. העצורים הועברו לחקירה ונחקרו בעיקר אודות ערוצי העברת כספים לאסירים למשפחותיהם (אתר צפא, 25 באוקטובר).

■ על רקע פעילות מנגנוני הביטחון של הרשות הפלסטינית, הודיע החמאס, כי היא מחרימה את הבחירות הקרובות למועצת הסטודנטים באוניברסיטת אלנג'יאח (מען, 20 באוקטובר). הרקע להחרמה הוא ככל הנראה מעצרים של כמה עשרות פעילי סיעת הארגון באוניברסיטה במהלך החודשים האחרונים.